

Чому після деокупації варто завітати до Урзуфа

<https://donbas24.news/news/comu-pislya-deokupaciyi-varto-zavitati-do-urzufa>

13 липня 2022, середа

Автор: Ольга Демідко (Маріуполь)

Автор: donbas24.news

Урзуф — село Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області, яке відрізняється своєю чистотою, інфраструктурою та багатомісною історією

До повномасштабного вторгнення росії в Україну Урзуф вважався одним з найбільш популярних курортів на Азовському морі.

Тут розташовано понад 40 баз відпочинку, включаючи 4 дитячих оздоровчих центри. За рік в село приїжджало близько 200 тисяч відпочивальників з різних областей України, країн СНД і Східної Європи. Впевнені, що після деокупації село знову стане популярним туристичним осередком.

Історія

Село засноване в **1779** році грецькими переселенцями з кримських поселень Урзуф (Гурзуф), Кизилташ (Краснокам'янка). Тоді в Урзуф прибуло 185 осіб (96 чоловіків і 84 жінки). Отримавши, **згідно з грамотою Катерини II**,¹ відповідні права і привілеї, переселенці почали займатися землеробством, городництвом, вівчарством. Село розвивалося, збільшувалася його чисельність. Вже в 1902 році в Урзуфі проживало 2380 осіб (з них чоловіків — 1207, жінок — тисяча сто сімдесят три). До повномасштабного вторгнення росії в Україну в найбільшому селі Празов'я жило три тисячі осіб, проте влітку це число зростало за рахунок туристів. Цікаво,

¹<https://www.shukach.com/ru/node/5154>

що назва населеного пункту прийшла від кримського Гурзуфа. **За однією з версій**,² ця назва не грецька, а латинська. «Ursus» у перекладі з латинської означає «ведмідь». І це пояснення звучить досить логічно, адже кримський Гурзуф розташований неподалік від Ведмідь-гори (Аю-Даг). За іншою версією, назва пішла від слова «горзаннум». Так ще до приходу татар до Криму у генуезців називалися фортеці.

²Відпочинок в Урзуфі, Ольга Демідко, mrpl.city, 16.09.2020,

<https://mrpl.city/blogs/view/vidpochinok-v-urzufi>,

Internet Archive: https://archive.org/details/16_09_2020.olga_demidko.mrpl_city.vidpochynok_v_urzufi

Найголовніші переваги Урзуфа як курортної зони

Урзуф має безліч переваг. По-перше, це прозора, як скло, вода, дуже чисті пляжі та м'яке повітря. По-друге, повна відсутність комарів, що відрізняє Урзуф від інших курортів. Загалом це пов'язано з тим, що поруч із селом немає лиманів, які крім лікувальних грязей постачають з собою величезну кількість комах. І, по-третє, приємно вражає розвинута інфраструктура села. Пляжі Урзуфа впорядковані: є навіси, роздягальні, смітники, туалети. На березі — атракціони на будь-який смак: гірки, «банани», скутери, водні велосипеди. У центрі селища — картинги, «Луна-парк», дискотека, кінозали, інтернет-кафе. Територія села містить поклади молоді глини, що використовується для профілактики низки захворювань. Цікаво, що в Урзуфі працює і наметове містечко. Кемпінг «Скеля» розташований в самому селищі і добре обладнаний. У кемпінгу є електрика, питна вода, душові, туалети, місця для шашлику і барбекю. До того ж, важливим є і великий вибір житла в пансіонатах та базах відпочинку на будь-який смак і гаманець.

Визначні пам'ятки та цікаві місця Урзуфа

Для любителів історії цікаво буде дізнатися, що в Урзуфі є **Шкільний музей**, який був створений в 2003 році за підтримки селищної адміністрації. Фонд музею налічує понад 100 експонатів, які розкажуть про цікаві факти з історії селища і життя його мешканців. У музеї зібрані предмети побуту, одяг, господарські речі та знаряддя праці, які використовували предки. А справжньою гордістю жителів є **Храм Архистратига Божого Михайла**, який побудований в 1876 році, і є найстарішим храмом у всьому Приазов'ї. Храм був закладений на місці дерев'яної церкви, побудованої в Урзуфі грецькими переселенцями. Висота храму становить 33 метри, а будівництво тривало протягом 15 років за участю архітекторів з Італії. Приміщення храму прикрашають понад 50 ікон у візантійському стилі. Храм пережив німецьку окупацію, а під час радянської влади зовсім був закритий. Сьогодні Михайлівська церква — це визначна пам'ятка культури та історії.

Ще однією місцевою визначною пам'яткою є колодязь *«Урзуфська казка»*, який був побудований в 2005 році. Всі знають, що на курорті питна вода здебільшого привізена, а в цьому колодязі будь-який охочий може втамувати свою спрагу.

Думаємо, що все перелічене є запорукою для гарного відпочинку в селі і після звільнення з-під окупації село обов'язково відновить свою туристичну діяльність.

Нагадаємо, раніше Донбас24 розповідав *історію вдови азовця Тамари Яніної*.³

ФОТО: з відкритих джерел.

³«Вони знали, що не вийдуть звідти» — історія вдови азовця Тамари Яніної, Еліна Прокопчук, donbas24.news, 13.07.2022,

<https://donbas24.news/news/voni-znali-shho-ne-viidut-zvidti-istoriya-vdovi-azovcya-tamari-yaninoyi>

Про автора

Ольга Демідко

історик, викладач, екскурсовод, громадська діячка Маріуполя.

В 2013 році закінчила Маріупольський державний університет, магістр історії.

Працювала вчителем історії у СШ № 66, телеведучою Маріупольського телебачення, на посаді асистента кафедри соціальних комунікацій Маріупольського державного університету.

Координаторка проектів «Маріуполь – це Україна», «Малюємо заради миру», «Маріуполь туристичний». З 2017 р. – голова арт-центру «Театр всередині тебе». Здобула **науковий ступінь кандидата історичних наук** (прирівнюється до диплома доктора філософії). Наразі доцент кафедри культурології Маріупольського державного університету, який тимчасово розташувався у Київському національному університеті будівництва і архітектури.

Є автором більше ніж 200 публікацій наукового та публіцистичного стилю та монографії **«Ілюстрована історія театральної культури Маріуполя»** (2017 р.); а також редактором і упорядником декількох маріупольських видань, спрямованих на підтримку талановитої молоді Маріуполя: «Альманах конкурсних робіт учнівської та студентської молоді загальноміського конкурсу „Маріуполь – це Україна“» (2016 р.); Маріупольська розмальовка «Розфарбуй місто» (2016 р.); Збірка творчих робіт маріупольців «Мелодії незримих почуттів» (2016 р.).

Фейсбук: **Olga Demidko**

Блог: <https://mrpl.city/blogs/olga-demidko>

Ольга Демідко - публікації (Репозитарій МДУ)

Ольга Демідко - публікації (Інтернет-Архів)

Ольга Демідко - публікації (Google Scholar)

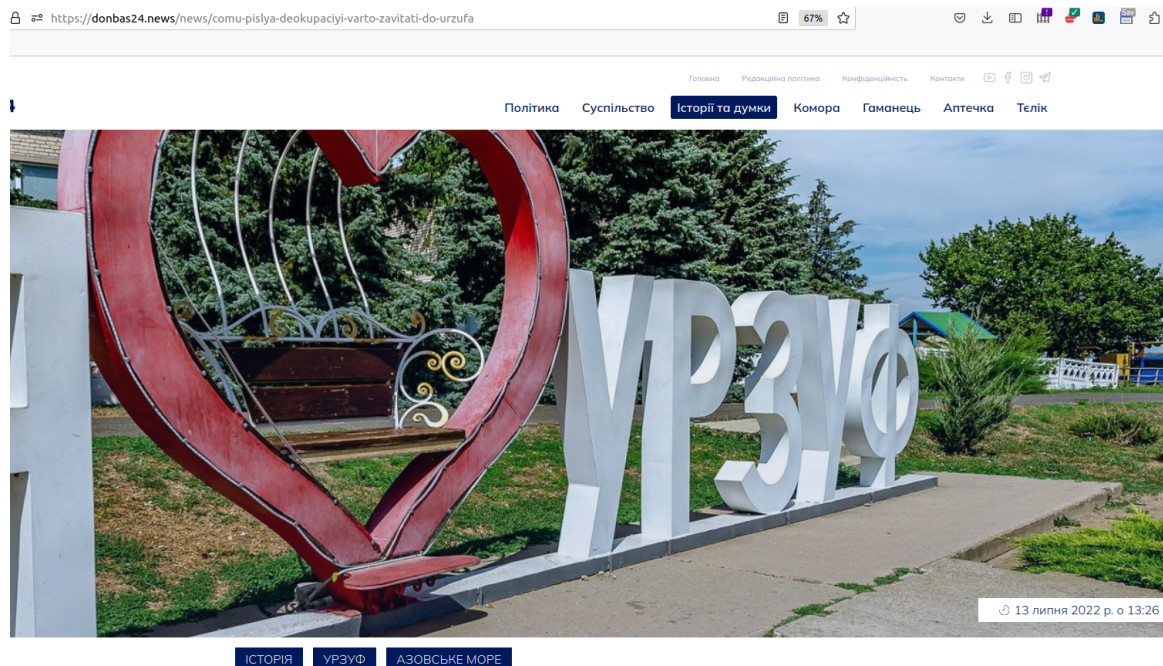
Ольга Олександрівна Демідко

кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології

Маріупольський університет

Преображенська 6, місто Київ 03037

Скріншот - Оригінал

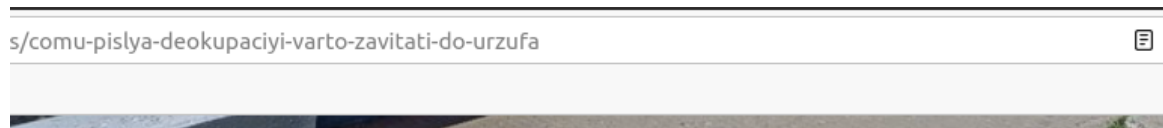

ІСТОРІЯ УРЗУФ АЗОВСЬКЕ МОРЕ

Чому після деокупації варто завітати до Урзуфа

Урзуф — село Мангушської селищної громади

(1)

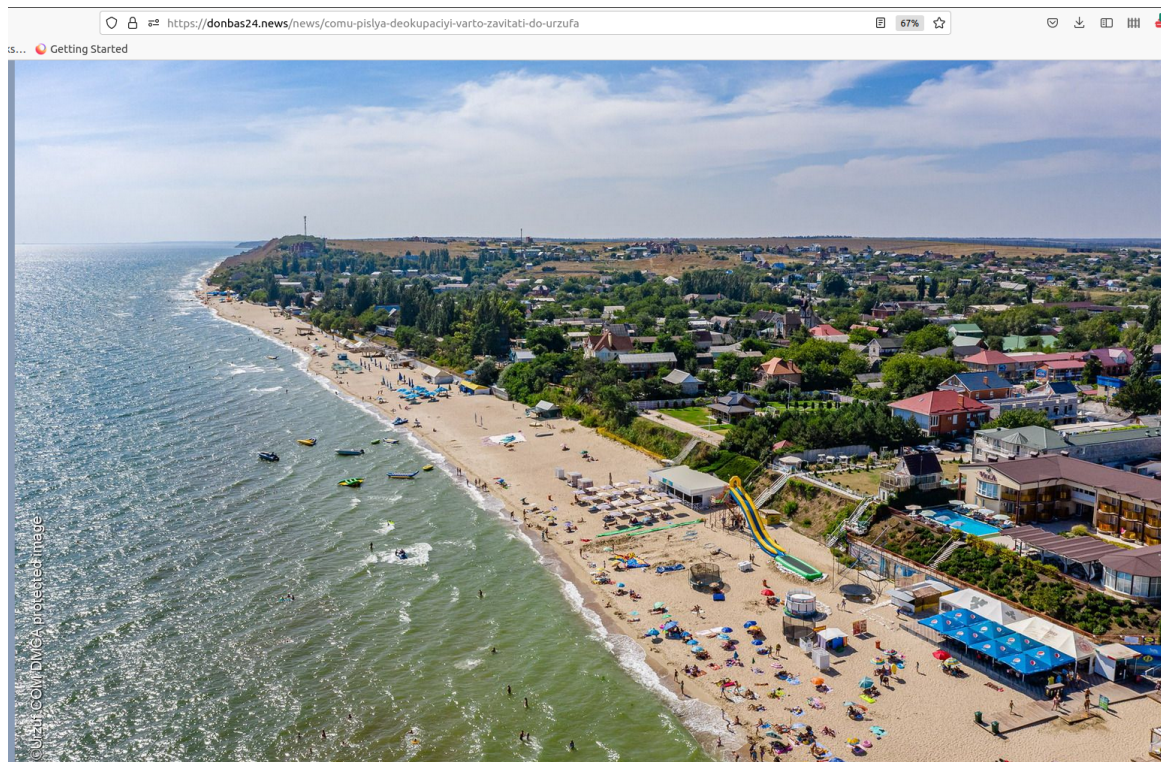
ІСТОРІЯ УРЗУФ АЗОВСЬКЕ МОРЕ

Чому після деокупації варто завітати до Урзуфа

Урзуф — село Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області, яке відрізняється своєю чистотою, інфраструктурою та багатою історією

До повномасштабного вторгнення росії в Україну Урзуф вважався одним з найбільш популярних курортів на Азовському морі. Тут розташовано понад 40 баз відпочинку, включаючи 4 дитячих оздоровчих центри. За рік в село приїжджало близько 200 тисяч відпочивальників з різних областей України, країн СНД і Східної Європи. Впевнені, що після деокупації село знову стане популярним туристичним осередком.

(2)

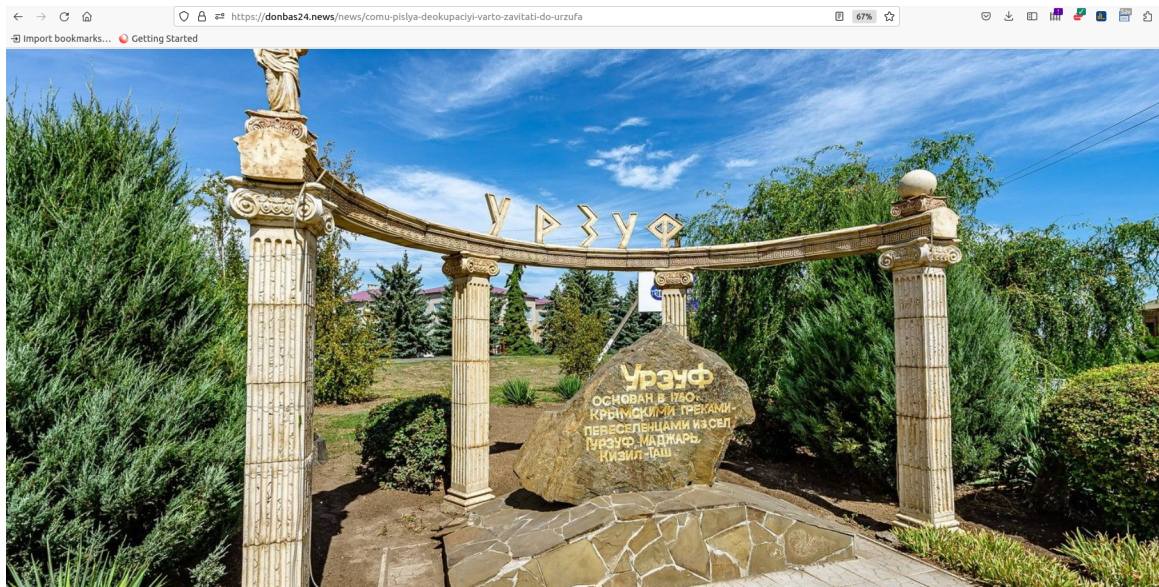
(3)

ws/comu-pislya-deokupaciyi-varto-zavitati-do-urzufa

Історія

Село засноване в 1779 році грецькими переселенцями з кримських поселень Урзуф (Гурзуф), Кизилташ (Краснокам'янка). Тоді в Урзуф прибуло 185 осіб (96 чоловіків і 84 жінки). Отримавши, згідно з грамотою Катерини II, відповідні права і привілеї, переселенці почали займатися землеробством, городництвом, вівчарством. Село розвивалося, збільшувалася його чисельність. Вже в 1902 році в Урзуфі проживало 2380 осіб (з них чоловіків — 1207, жінок — тисяча сто сімдесят три). До повномасштабного вторгнення росії в Україну в найбільшому селі Празов'я жило три тисячі осіб, проте влітку це число зростало за рахунок туристів. Цікаво, що назва населеного пункту прийшла від кримського Гурзуфа. За однією з версій, ця назва не грецька, а латинська. «Ursus» у перекладі з латинської означає «ведмідь». І це пояснення звучить досить логічно, адже кримський Гурзуф розташований неподалік від Ведмідь-гори (Аю-Даг). За іншою версією, назва пішла від слова «горзаннум». Так ще до приходу татар до Криму у генуезців називалися фортеці.

(4)

Найголовніші переваги Урзуфа як курортної зони

(5)

/comu-pislya-deokupaciyi-var-to-zavitati-do-urzufa

Найголовніші переваги Урзуфа як курортної зони

Урзуф має безліч переваг. По-перше, це прозора, як скло, вода, дуже чисті пляжі та м'яке повітря. По-друге, повна відсутність комарів, що відрізняє Урзуф від інших курортів. Загалом це пов'язано з тим, що поруч із селом немає лиманів, які крім лікувальних грязей постачають з собою величезну кількість комах. І, по-третє, приємно вражає розвинута інфраструктура села. Пляжі Урзуфа впорядковані: є навіси, роздягальні, смітники, туалети. На березі — атракціони на будь-який смак: гірки, «банани», скутери, водні велосипеди. У центрі селища — картинги, «Луна-парк», дискотека, кінозали, інтернет-кафе. Територія села містить поклади молоді глини, що використовується для профілактики низки захворювань. Цікаво, що в Урзуфі працює і наметове містечко. Кемпінг «Скеля» розташований в самому селищі і добре обладнаний. У кемпінгу є електрика, питна вода, душові, туалети, місця для шашлику і барбекю. До того ж, важливим є і великий вибір житла в пансіонатах та базах відпочинку на будь-який смак і гаманець.

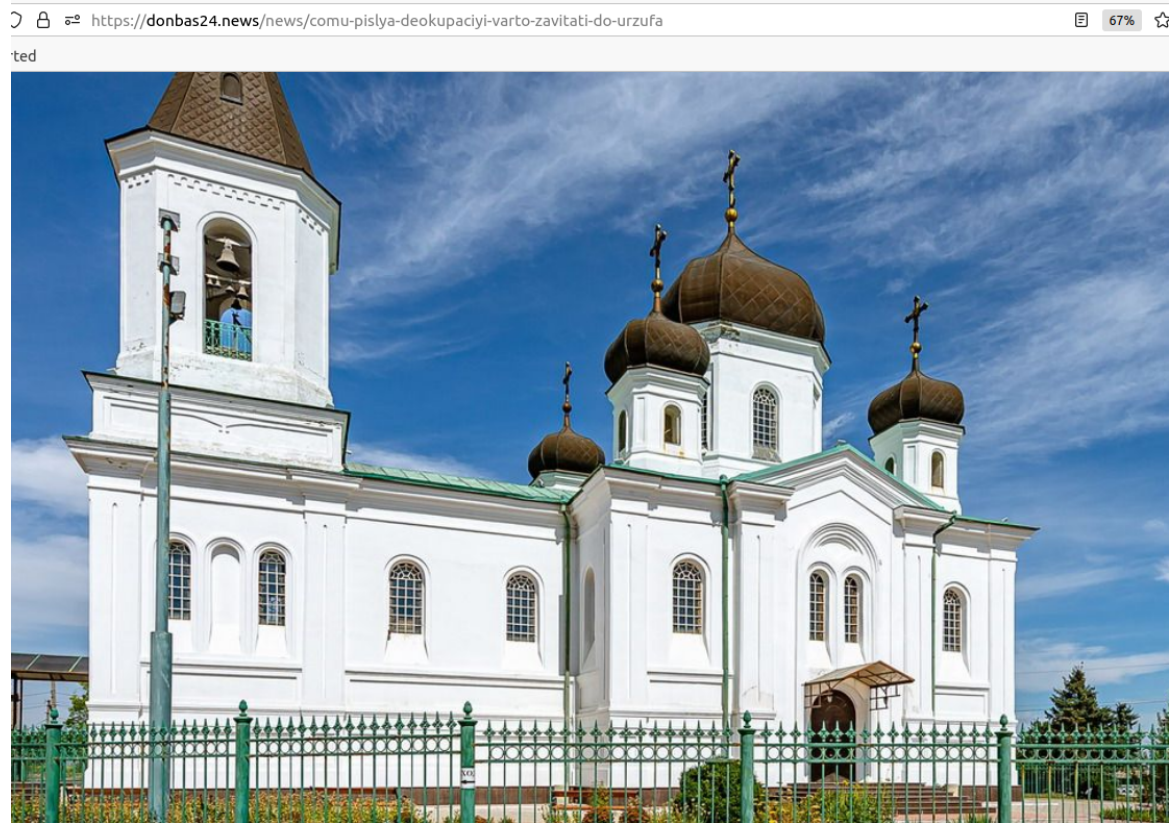
(6)

Визначні пам'ятки та цікаві місця Урзуфа

Для любителів історії цікаво буде дізнатися, що в Урзуфі є *Шкільний музей*, який був створений в 2003 році за підтримки селищної адміністрації. Фонд музею налічує понад 100 експонатів, які розкажуть про цікаві факти з історії селища і життя його мешканців. У музеї зібрані предмети побуту, одяг, господарські речі та знаряддя праці, які використовували предки.

А справжньою гордістю жителів є *Храм Архістратиго Божого Михаїла*, який побудований в 1876 році, і є найстарішим храмом у всьому Приазов'ї. Храм був закладений на місці дерев'яної церкви, побудованої в Урзуфі грецькими переселенцями. Висота храму становить 33 метри, а будівництво тривало протягом 15 років за участю архітекторів з Італії. Приміщення храму прикрашають понад 50 ікон у візантійському стилі. Храм пережив німецьку окупацію, а під час радянської влади зовсім був закритий. Сьогодні Михайлівська церква — це визначна пам'ятка культури та історії.

(7)

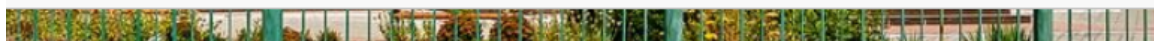

Ще однією місцевою визначною пам'яткою є *колодязь «Урзуфська казка»*, який був побудований в 2005 році. Всі знають, що на курорті питна вода здебільшого привізена, а в цьому колодязі будь-який охочий може втамувати свою спрагу.

Думаємо, що все перелічене є запорукою для гарного відпочинку в селі і після звільнення з-під окупації село обов'язково відновить свою туристичну діяльність.

(8)

ws/comu-pislya-deokupaciyi-varto-zavitati-do-urzufa

Ще однією місцевою визначною пам'яткою є *колодязь «Урзуфська казка»*, який був побудований в 2005 році. Всі знають, що на курорті питна вода здебільшого привізена, а в цьому колодязі будь-який охочий може втамувати свою спрагу.

Думаємо, що все перелічене є запорукою для гарного відпочинку в селі і після звільнення з-під окупації село обов'язково відновить свою туристичну діяльність.

Нагадаємо, раніше Донбас24 розповідав [історію вдови азовця Тамари Яніної](#).

ФОТО: з відкритих джерел.

Демідко Ольга

4

0

(9)